

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 12. kesäkuuta 2017
(OR. en)

9284/17

ECOFIN 393
UEM 142
SOC 372
EMPL 287
COMPET 390
ENV 489
EDUC 217
RECH 173
ENER 212
JAI 470

ILMOITUS

Lähettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Kom:n asiak. nro:	ST 9231/17 ECOFIN 364 UEM 113 SOC 342 EMPL 257 COMPET 359 ENV 459 EDUC 187 RECH 143 ENER 183 JAI 434 - COM(2017) 502 final
Asia:	Suositus NEUVOSTON SUOSITUKSEKSI Bulgarian vuoden 2017 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Bulgarian vuoden 2017 lähentymisohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakohdassa mainittu, komission ehdotukseen
COM(2017) 502 final perustuva, neuvoston eri komiteoiden tarkistama ja hyväksymä ehdotus
neuvoston suositukseksi.

NEUVOSTON SUOSITUS,

annettu ...päivänä ...kuuta ...,

Bulgarian vuoden 2017 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Bulgarian vuoden 2017 lähentymisohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97¹ ja erityisesti sen 9 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011² ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin päätöslauselmat,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

¹ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

² EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25.

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Komissio hyväksyi 16 päivänä marraskuuta 2016 vuotuisen kasvuselvityksen, mikä aloitti vuoden 2017 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Eurooppa-neuvosto vahvisti vuotuisen kasvuselvityksen ensisijaiset tavoitteet 9 ja 10 päivänä maaliskuuta 2017. Komissio hyväksyi 16 päivänä marraskuuta 2016 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 perusteella varoituskansallismekanismia koskevan kertomuksen, jossa se katsoi, että Bulgaria kuuluu niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu.
- (2) Bulgariaa koskeva vuoden 2017 maaraportti julkaistiin 22 päivänä helmikuuta 2017. Siinä arvioitiin Bulgarian edistymistä neuvoston 12 päivänä heinäkuuta 2016 hyväksymien maakohtaisten suositusten noudattamisessa, aiempina vuosina annettujen maakohtaisten suositusten noudattamisessa ja sen kansallisten Eurooppa 2020 -tavoitteiden saavuttamisessa. Lisäksi siihen sisältyi asetuksen (EU) N:o 1176/2011 5 artiklan nojalla laadittu perusteellinen tarkastelu, jonka tulokset julkaistiin samaten 22 päivänä helmikuuta 2017. Komissio päätteli analyysinsä perusteella, että Bulgarian makrotaloudessa on liiallisia epätasapainoja. Bulgarian talouden epätasapainot liittyvät erityisesti rahoitussektorin jäljellä oleviin haavoittuvuuksiin, yritysten suureen velkaantuneisuuteen ja suureen pitkäaikaistyöttömyyteen.
- (3) Bulgaria toimitti vuoden 2017 kansallisen uudistusohjelmansa ja vuoden 2017 lähentymisohjelmaansa 17 päivänä toukokuuta 2017 määräajan umpeutumisen jälkeen.

- (4) Kauden 2014–2020 Euroopan rakenne- ja investointirahastojen (ERI-rahastot) ohjelmasuunnittelussa on otettu huomioon asiaankuuluvat maakohtaiset suositukset. Kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1303/2013³ 23 artiklassa säädetään, komissio voi pyytää jäsenvaltiota tarkastelemaan uudelleen kumppanuussopimustaan ja asiaankuuluvia ohjelmiaan ja esittämään niihin muutoksia, kun tämä on tarpeen asiaankuuluvien neuvoston suositusten täytäntöönpanon tukemiseksi. Komissio on antanut tarkempaa tietoa kyseisen säännöksen hyödyntämisestä ohjeissa sellaisten toimenpiteiden soveltamiselle, joilla ERI-rahastojen vaikuttavuus kytketään talouden tehokkaaseen ohjaukseen ja hallintaan.
- (5) Bulgariaan sovelletaan vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota. Lähtien liikkeelle tasapainoisesta julkisen talouden rahoitusasemasta vuonna 2016 hallitus suunnittelee vuoden 2017 lähentymisohjelmassaan julkisen sektorin alijäämän olevan 0,6 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2017. Julkisen sektorin alijäämän odotetaan paranevan hieman 0,5 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2018, ja rahoitusaseman odotetaan kääntyvän hienoiseen ylijäämäiseksi sen jälkeen. Julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteena oleva yhden prosentin rakenteellinen alijäämä suhteessa BKT:hen suunnitellaan saavutettavan selvästi koko ohjelmakauden ajan. Vuoden 2017 lähentymisohjelman mukaan julkisen talouden velan odotetaan olevan suurimmillaan 29,5 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2016 ja supistuvan 23,8 prosenttiin vuonna 2020. Näiden julkisen talouden kehitysarvioiden perustana oleva makrotalouden skenaario on uskottava.

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1303/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 320).

- (6) Neuvosto suositti 12 päivänä heinäkuuta 2016, että Bulgarian olisi tehtävä julkisen talouden vuotuinen sopeutus, joka on 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen, ja tähdättävä näin julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteen saavuttamiseen. Julkisen talouden toteutumaa koskevien tietojen perusteella Bulgaria ylitti julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteensa vuonna 2016. Komission kevään 2017 talousennusteen mukaan rakenteellisen rahoitusaseman odotetaan kääntyvän 0,1 prosentin ylijäämästä suhteessa BKT:hen vuonna 2016 0,4 prosentin alijäämään suhteessa BKT:hen vuonna 2017 ja 0,3 prosentin alijäämään suhteessa BKT:hen vuonna 2018, mikäli politiikka pysyy muuttumattomana.
- Heikkenemisestä huolimatta rakenteellisen rahoitusaseman ennustetaan pysyvän julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteen yläpuolella kumpanakin vuonna. Kaiken kaikkiaan neuvosto katsoo, että Bulgarian odotetaan vuosina 2017 ja 2018 noudattavan vakaus- ja kasvusopimuksen määräyksiä.
- (7) Bulgaria pyrkii parhaillaan parantamaan veronkantoa. Parannuksista huolimatta verosäännösten noudattaminen on edelleen puutteellista. Harmaa talous ja pimeä työ ovat edelleen hyvin yleisiä. Veroihin liittyvää hallinnollista rasitetta on vähennetty, mutta se on edelleen huomattava. Näyttää siltä, että byrokratian vähentämiseen tähtäävillä toimilla on toistaiseksi saatu aikaan vain vähän tuloksia, eikä verosäännösten vapaaehtoinen noudattaminen näytä lisääntyneen merkittävästi. Näissä olosuhteissa vaikuttaa olevan tärkeää valvoa sääntöjen noudattamista, jotta voidaan paitsi suorittaa tarkastuksia myös ehkäistä paremmin verosäännösten noudattamatta jättämistä. Veronkannon parantamista koskevaan vuosien 2015–2017 kansalliseen strategiaan liittyvä toimintasuunnitelma vaikuttaa hyödylliseltä: sen avulla puututaan harmaaseen talouteen ja vähennetään säännösten noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia. Erityisesti siitä näyttää olevan hyötyä verotuksen alalla toimivien lukuisten hallintoelinten keskinäisen koordinaation ja tehokkuuden arvioimisessa ja parantamisessa. Arvioimalla jälkikäteen yksittäisten toimenpiteiden vaikutuksia voitaisiin edistää verosäännösten noudattamiseen tähtäävien tulevien toimien asianmukaista arviointia, suunnittelua ja kohdentamista. Nämä toimet on määrä sisällyttää kattavaan kansalliseen strategiaan, jolla korvataan nykyinen strategia, jonka soveltaminen päättyy vuoden 2017 lopussa.

- (8) Bulgarian viranomaiset ovat tehneet pankki- ja vakuutusalojen omaisuuserien laadun arvioinnin ja stressitestit sekä yksityisten eläkerahastojen omaisuuserien arvioinnin yhteistyössä asiaankuuluvien EU:n elinten kanssa ja niitä kuullen. Tulosten perusteella kyseisten alojen häiriönsietokyky on kokonaisuudessaan hyvä. Arvioinneissa havaittiin kuitenkin joitakin haavoittuvuustekijöitä, myös järjestelmän kannalta merkittävässä laatuksissa. Koska jatkotoimia ei ole vielä kaikilta osin pantu täytäntöön, haavoittuvuuden syitä ei ole saatu poistettua. Arvioinneissa ei myöskään käsitelty kattavasti kaikkia ongelmia, kuten epälikvidien rahoitusvälineiden ja omaisuuserien arvon määrittäystä sekä lähipiirin liiketoimiin liittyviä riskejä. Valvontaviranomaiset voisivat omaksua varovaisemman tarkastelutavan näihin ongelmiin. Vakuutusalan jäljellä oleviin ongelmiin sisältyvät lisäksi muun muassa eräiden jälleenvakuutus sopimusten käsittely, jotkin vakuutussaamiset sekä konsernitason valvonta.
- (9) Jotta vastaavat epätasapainot voitaisiin ehkäistä tulevaisuudessa, on vietävä päätökseen toimenpiteet, joilla parannetaan pankkialan valvontaa. Tarvitaan myös lisää toimenpiteitä pankkialan ulkopuolisen valvonnan parantamiseksi. Viranomaisten suurimpia haasteita ovat edelleen vaikeasti arvioitavat omaisuuserät ja epäterveet liiketoimintatavat, kuten luotonanto lähipiirille. Bulgarian keskuspankki on käynnistänyt suunnitelman pankkialan valvonnan uudistamiseksi ja kehittämiseksi, myös Maailmanpankin ja Kansainvälisen valuuttarahaston tekemien havaintojen pohjalta. Suunnitelmaa on alettu toteuttaa, mutta sitä saatetaan kuitenkin joutua tarkistamaan rahoitussektorin arviointiohjelman (FSAP) tulosten pohjalta. Vakuutusalan ja eläkerahastojen arvioinneissa ilmenneet valvontapuutteet osoittavat selvästi, että finanssivalvontakomission on kehitettävä ja pantava täytäntöön kattava suunnitelma valvonnan tehostamiseksi muun muassa parantamalla omaa sisäistä hallintoaan ja toimintaansa. Jotta suunnitelma olisi kaikilta osin uskottava, siinä olisi hyödynnettävä alan parhaita kansainvälisiä toimintatapoja. Lisäksi suunnitelmaa laadittaessa ja toteutettaessa olisi tehtävä tiivistä yhteistyötä asiaankuuluvien EU:n elinten kanssa ja tarvittaessa olisi hyödynnettävä ulkopuolisten palveluntarjoajien panosta.

- (10) Yritykset ovat edelleen hyvin velkaantuneita (selvästi velkaantuneempia kuin muissa vastaavissa maissa). Tämä kuormittaa yritysten taseita ja saattaa rajoittaa luottojen kysyntää ja investointeja keskipitkällä aikavälillä. Bulgarian viranomaisten olisi pyrittävä vähentämään yritysten järjestämättömien lainojen osuutta, joka on edelleen suuri, helpottamalla velanhoidokyvyn palauttamisprosessia pankkien osalta mahdollisimman kattavien välineiden avulla. Esimerkiksi maksukyvyttömyyslainsäädännön nopeampi uudistaminen parantaisi luottotappioihin sovellettavaa sääntelykehystä ja tarjoaisi mahdollisuuksia tuomioistuinten ulkopuolella toteutettaviin uudelleenjärjestelyihin. Maksukyvyttömyyslainsäädännön lisäksi välinevalikoimaan voisivat sisältyä esimerkiksi valvontaohjeet pankeille, joiden lainoista erityisen suuri osuus on järjestämättömiä. Siihen voisi sisältyä myös toimia, joilla lisätään omaisuuserien laatua koskevien tietojen avoimuutta, mikä voi auttaa syventämään järjestämättömien lainojen jälkimarkkinoita.
- (11) Työmarkkinoilla on tapahtunut viime aikoina myönteistä kehitystä, mutta jäljellä on edelleen rakenteellisia ongelmia. Työvoima supistuu jatkuvasti väestön vanhenemisen ja maastamuuton takia. Koska talouden rakenteet ovat muutostilassa, on olennaisen tärkeää pystyä hyödyntämään toistaiseksi käyttämätöntä työvoimareserviä. Nykypäivän työmarkkinoille on leimallista se, että suuri osuus kaikista työttömistä on pitkäaikaistyöttömiä, että työmarkkinoiden ulkopuolella olevien osuus on suuri ja että nuorten osallistuminen työmarkkinoille on vähäistä, minkä lisäksi työmarkkinoita vaivaa osaamisvaje sekä ammattitaidon kysynnän ja tarjonnan kohtaamattomuus. Vaikka työttömyysaste supistui vuonna 2015 alle unionin keskiarvon, pitkäaikaistyöttömien sekä työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten suuri osuus ja matalan osaamistason työntekijöiden vähäinen työllisyysaste ovat edelleen merkittäviä ongelmia. Aktiivisen työvoimapolitiikan toimenpiteet eivät riitä näiden ongelmien ratkaisemiseen, sillä toimenpiteitä ei ole mukautettu riittävästi vastaamaan vähäosaisten ryhmien tarpeita, mikä heikentää näiden ihmisten työllistettävyyttä. Lisäksi työvoima- ja sosiaalipalvelujen riittämätön integrointi saattaa heikentää sosiaalietuuksien saajien osallistumista työmarkkinoille.

- (12) Koulutustulosten parantamiseen ja laadukkaan, kaikille yhteisen yleisopetuksen tarjoamisen tehostamiseen liittyy edelleen haasteita, ja tämä saattaa pahentaa köyhyyttä. Vaikka lasten köyhyys- tai syrjäytymisriski on hieman pienentynyt, se on edelleen unionin suurimpia ja liittyy kiinteästi vanhempien koulutustasoon. Perustaitojen oppimista kartoittaneessa vuoden 2015 OECD:n kansainvälisessä oppimistulosten arviointiohjelmassa (PISA-ohjelma) todettiin, että alisuoriutujien määrä lukemisen, matematiikan ja luonnontieteiden aloilla on Bulgariassa edelleen unionin suurimpia. Suunnitteilla ollut menetelmä koulutuksen rahoituksen parantamiseksi on edelleen kehittämättä. Menetelmällä olisi tarkoitus tukea koulutustulosten tasaisempaa jakautumista tarjoamalla lisätukea heikosti suoriutuville kouluille. Huonommassa sosioekonomisessa asemassa olevien perheiden lapsilla ja erityisesti romanilapsilla ei tosiasiallisesti ole yhtäläisiä koulutusmahdollisuuksia, varhaiskasvatus mukaan lukien. Ammatillista koulutusta uudistetaan parhaillaan. Se ei ole edelleenkään tarpeeksi laadukasta, eikä yhteistyötä yritysmaailman ja työmarkkinaosapuolten kanssa ole riittävästi. Harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevän koulutusmallin käyttöönotto jatkuu edelleen. Korkeakoulutuksen alalla pyritään tulosperusteisen rahoituksen avulla parantamaan koulutuksen laatua ja työmarkkinarelevanssia.
- (13) Terveystulosten parantamiseen ja laadukkaan, kaikille yhteisen yleisopetuksen tarjoamisen tehostamiseen liittyy edelleen haasteita, ja tämä saattaa pahentaa köyhyyttä. Vaikka lasten köyhyys- tai syrjäytymisriski on hieman pienentynyt, se on edelleen unionin suurimpia ja liittyy kiinteästi vanhempien koulutustasoon. Perustaitojen oppimista kartoittaneessa vuoden 2015 OECD:n kansainvälisessä oppimistulosten arviointiohjelmassa (PISA-ohjelma) todettiin, että alisuoriutujien määrä lukemisen, matematiikan ja luonnontieteiden aloilla on Bulgariassa edelleen unionin suurimpia. Suunnitteilla ollut menetelmä koulutuksen rahoituksen parantamiseksi on edelleen kehittämättä. Menetelmällä olisi tarkoitus tukea koulutustulosten tasaisempaa jakautumista tarjoamalla lisätukea heikosti suoriutuville kouluille. Huonommassa sosioekonomisessa asemassa olevien perheiden lapsilla ja erityisesti romanilapsilla ei tosiasiallisesti ole yhtäläisiä koulutusmahdollisuuksia, varhaiskasvatus mukaan lukien. Ammatillista koulutusta uudistetaan parhaillaan. Se ei ole edelleenkään tarpeeksi laadukasta, eikä yhteistyötä yritysmaailman ja työmarkkinaosapuolten kanssa ole riittävästi. Harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevän koulutusmallin käyttöönotto jatkuu edelleen. Korkeakoulutuksen alalla pyritään tulosperusteisen rahoituksen avulla parantamaan koulutuksen laatua ja työmarkkinarelevanssia.
- (14) Terveystulosten parantamiseen ja laadukkaan, kaikille yhteisen yleisopetuksen tarjoamisen tehostamiseen liittyy edelleen haasteita, ja tämä saattaa pahentaa köyhyyttä. Vaikka lasten köyhyys- tai syrjäytymisriski on hieman pienentynyt, se on edelleen unionin suurimpia ja liittyy kiinteästi vanhempien koulutustasoon. Perustaitojen oppimista kartoittaneessa vuoden 2015 OECD:n kansainvälisessä oppimistulosten arviointiohjelmassa (PISA-ohjelma) todettiin, että alisuoriutujien määrä lukemisen, matematiikan ja luonnontieteiden aloilla on Bulgariassa edelleen unionin suurimpia. Suunnitteilla ollut menetelmä koulutuksen rahoituksen parantamiseksi on edelleen kehittämättä. Menetelmällä olisi tarkoitus tukea koulutustulosten tasaisempaa jakautumista tarjoamalla lisätukea heikosti suoriutuville kouluille. Huonommassa sosioekonomisessa asemassa olevien perheiden lapsilla ja erityisesti romanilapsilla ei tosiasiallisesti ole yhtäläisiä koulutusmahdollisuuksia, varhaiskasvatus mukaan lukien. Ammatillista koulutusta uudistetaan parhaillaan. Se ei ole edelleenkään tarpeeksi laadukasta, eikä yhteistyötä yritysmaailman ja työmarkkinaosapuolten kanssa ole riittävästi. Harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevän koulutusmallin käyttöönotto jatkuu edelleen. Korkeakoulutuksen alalla pyritään tulosperusteisen rahoituksen avulla parantamaan koulutuksen laatua ja työmarkkinarelevanssia.

- (15) Köyhyys- tai syrjäytymisvaarassa olevien ihmisten suuri osuus on edelleen merkittävä taloudellinen ja yhteiskunnallinen ongelma. Bulgaria on yhä unionin köyhin jäsenvaltio, ja köyhyys on suhteettoman suurta vähäosaisten ryhmien, kuten romanien, lasten, vanhusten ja maaseudun asukkaiden keskuudessa. Vanhusten köyhyysriskiaste on heikentynyt huomattavasti, vaikka se oli aiemmin kohentunut usean vuoden ajan. Erityisesti vanhat naiset ovat suuressa köyhyys- tai syrjäytymisvaarassa, koska he ovat yleensä maksaneet eläkemaksuja lyhyemmän ajan kuin muut ryhmät. Vaikka lasten suhteellinen köyhyys on vähentynyt, lapsiköyhyys on edelleen hyvin suurta. Lasten laitoshoidosta luopuminen on edistynyt hyvää vauhtia, ja asiaa koskeva uusi toimintasuunnitelma on hyväksytty. Sen sijaan aikuisten ja vammaisten laitoshoidosta luopuminen on ollut hidasta. Tuloerot ovat merkittävä ja kasvava ongelma. Vuonna 2012 tuloerosuhde oli 6,1, kun rikkainta 20:tä prosenttia kotitalouksista verrattiin köyhimpään 20 prosenttiin kotitalouksista. Vuonna 2015 tämä suhde oli noussut 7,1:een, mikä on unionin suurimpia. Bulgariassa tuloerojen välinen erotus ennen veroja ja sosiaalisia tulonsiirtoja ja niiden jälkeen on unionin pienimpiä. Sosiaalisen suojelun järjestelmä, mukaan lukien yleinen vähimmäistulojärjestelmä, ei tarjoa riittävästi tukea. Sosiaalietuuksien varassa olevien ihmisten määrä on edelleen pieni, sillä etuuksien myöntämiskriteerit ovat erittäin tiukat. Vähimmäistulotaso on edelleen alhainen, eikä sitä ole päivitetty vuoden 2009 jälkeen. Sen mukauttamiseksi ei myöskään ole olemassa läpinäkyvää mekanismia.

- (16) Julkisen hankintajärjestelmän parantamiseksi on toteutettu toimenpiteitä, mutta toistaiseksi niillä ei ole saatu aikaan näkyvää käytännön lisäarvoa. On tärkeä varmistaa, että uusi riskipohjainen ennakkovalvontajärjestelmä pannaan täytäntöön asianmukaisesti ja tehokkaasti. Muutoksenhakujärjestelmän arvioinnin yhteydessä annettujen suositusten täytäntöönpanoon liittyy edelleen haasteita. Tehokkailla oikeussuojakeinoilla on kuitenkin ratkaiseva tehtävä tärkeiden hankkeiden toteuttamisessa. Julkisista hankinnoista vastaavan viraston hallinnollisia valmiuksia olisi mukautettava arvioinnin jälkeen vastaamaan viraston tehtäviä. Lisäksi hankintaviranomaisten hallinnollisia valmiuksia olisi lisättävä muun muassa hyödyntämällä menetelmiin liittyvää tukea, jota julkisista hankinnoista vastaava virasto tarjoaa, sekä hyödyntämällä keskitettyjä hankintatoimintoja ja/tai hankintojen tukitoimintoja, joita yhteishankintayksiköt tarjoavat keskushallinnolle, kunnille ja terveydenhuoltosektorille. Toimet sähköisen hankintajärjestelmän käyttöönottamiseksi ja julkisten hankintojen läpinäkyvyyden lisäämiseksi on saatettava päätökseen. Julkisten tarjouskilpailujen puolueettomuuden turvaaminen ja mahdollisten eturistiriitojen ehkäiseminen ovat edelleen keskeisiä kysymyksiä. Julkishallinnon nykyaikaistamiseen tähtäävistä äskettäisistä uudistuksista huolimatta julkisten instituutioiden tuloksellisuus ja tehokkuus ovat edelleen vaatimattomat. Vuonna 2016 hyväksyttiin useita lainsäädännön tarkistuksia, joiden tarkoituksena oli ottaa käyttöön asianmukainen sääntelykehys. Uuden lainsäädännön noudattaminen ja täytäntöönpano tehokkaasti ja järjestelmällisesti on kuitenkin ongelmallista.

- (17) Bulgaria hyväksyi vuonna 2016 merkittäviä uudistuksia, joilla pyritään ratkaisemaan jäljellä olevat oikeuslaitoksen riippumattomuuteen ja laatuun liittyvät ongelmat. Koska uudistusten hyväksymisestä on kulunut vain vähän aikaa, on kuitenkin liian aikaista arvioida niiden vaikutuksia. Useilla aloilla tarvitaan lisätoimia. Korruptio on Bulgariassa edelleen suuri ongelma, ja se rajoittaa investointeja kansallisella ja paikallistasolla. Viranomaiset esittivät vuonna 2015 kunnianhimoisen korruptiontorjuntastrategian, mutta se täytäntöönpano on vasta aivan alkuvaiheessa. Bulgarian korruptiontorjuntapolitiikkaa heikentävät edelleen heikot ja hajanaiset instituutiot, korkean tason korruptiotapauksia koskevien syytetoimien vähäisyys sekä parlamentin puutteellinen tuki uudistuksille. Bulgarialle osoitetaan yhteistyö- ja seurantamekanismin⁴ puitteissa suosituksia, jotka koskevat oikeuslaitoksen uudistamista sekä korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa. Sen vuoksi kyseisiä aloja ei ole otettu huomioon Bulgarialle osoitetuissa maakohtaisissa suosituksissa.
- (18) Komissio on vuoden 2017 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson osana tehnyt kattavan analyysin Bulgarian talouspolitiikasta ja julkaissut sen vuoden 2017 maaraportissa. Se on arvioinut myös jatkotoimenpiteet, joita on toteutettu Bulgarialle viime vuosina annettujen suositusten noudattamiseksi.
- (19) Neuvosto katsoo tämän arvioinnin pohjalta, että Bulgarian odotetaan noudattavan vakaus- ja kasvusopimusta.
- (20) Komission perusteellisen tarkastelun ja tämän arvioinnin perusteella asetuksen (EU) N:o 1176/2011 6 artiklan nojalla annetut neuvoston suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävistä suosituksista 2 ja 3,

⁴ Komission päätös, tehty 13 päivänä joulukuuta 2006, yhteistyötä ja Bulgarian edistymisen seurantaan koskevan järjestelmän perustamisesta tiettyjen arviointiperusteiden täyttämiseksi oikeuslaitoksen uudistamisen sekä korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan alalla (EUVL L 354, 14.12.2006, s. 58).

SUOSITTAA, että Bulgaria toteuttaa vuosina 2017 ja 2018 toimia, joilla se

1. parantaa edelleen veronkantoa ja verosäännösten noudattamista muun muassa toteuttamalla kattavia toimenpiteitä myös vuoden 2017 jälkeen; parantaa toimenpiteiden toteuttamista epävirallisen talouden, mukaan lukien pimeän työn, vähentämiseksi;
2. toteuttaa finanssisektorin arviointeihin liittyviä jatkotoimia, jotka koskevat erityisesti jälleenvakuutussopimuksia, konsernitason valvontaa, vaikeasti arvioitavia omaisuuseriä ja lähipiiriin liiketoimiin liittyviä riskejä; parantaa pankkialan ja muiden alojen valvontaa toteuttamalla kattavia toimintasuunnitelmia tiiviissä yhteistyössä EU:n elinten kanssa; helpottaa yritysten järjestämättömien lainojen edelleen suuren osuuden supistamista hyödyntämällä kattavia välineitä, nopeuttamalla maksukyvyttömyyslainsäädännön uudistamista ja edistämällä toimivia järjestämättömien lainojen jälkimarkkinoita;
3. parantaa aktiivisen työvoimapolitiikan toimenpiteiden kohdentamista sekä työllisyys- ja sosiaalipalvelujen integrointia vähäosaisten ryhmien osalta; lisää laadukkaan yleisopetuksen tarjoamista erityisesti romaneille; parantaa sairausvakuutusjärjestelmän kattavuutta, alentaa palvelujen käyttäjiltä perittäviä maksuja ja puuttuu terveydenhuoltoalan ammattilaisten vajeeseen; laatii työmarkkinaosapuolia kuultuaan läpinäkyvän mekanismin vähimmäispalkan määrittämiseksi; parantaa vähimmäistulojärjestelmän kattavuutta ja riittävyyttä;
4. huolehtii julkisia hankintoja koskevan kansallisen strategian (2014–2020) täytäntöönpanosta.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja